

MEDYA KURULUŞLARI HABER MERKEZLERİNİN DİKKATİNE...

ESİAD Basın Bülteni / No: 454
(5 Mayıs 2023)

Emekli Büyükelçi Yenel: AB ile daha eşitlikçi bir ilişki kurmalıyız

Zorlu: AB'ye uyum ülkemizin gelişimi için önemli bir çıpa

Ege Sanayici ve İş İnsanları Derneği'nin (ESİAD) düzenlediği toplantıda konuşan Global İlişkiler Forumu (GİF) İcra Komitesi Başkanı Emekli Büyükelçi Selim Yenel, Türkiye'nin Avrupa Birliği ile sürdürülebilir, eşitlikçi bir ilişki kurması gerektiğini söyledi. Yenel, "AB'den yararlanacağımız çok unsur var. Ama bunu eşit olarak yapmalıyız. AB ile sürdürülebilir, sıkıntısı olmayan, gerginliği olmayan, daha eşitlikçi bir ilişki içine girmemiz lazım" dedi. ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu ise AB ile Türkiye arasında daha somut, yapıcı ve tutarlı adımlar atılmasını istediklerini belirterek, "AB sürecini ve AB'ye uyumu ülkemizin her alanda gelişmesi bakımından önemli bir çıpa olarak görüyoruz" diye konuştu.

ESİAD'ın, "9 Mayıs Avrupa Günü" etkinlikleri kapsamında düzenlediği "Avrupa Birliği-Türkiye İlişkileri" konulu toplantıya katılan Yenel, Türkiye'nin AB yolculuğunu ve gelinen noktayı anlattı. 60 yıldır süren AB-Türkiye ilişkilerini özetleyen Yenel, "İki cümle tüm AB ilişkilerini özetliyor: Üyelik dışında her şey ve üyelik dışında hiçbir şey... AB, Türkiye'yi üyelik dışında her türlü ilişkiye yönlendirmeye çalışırken, Türkiye üyelik dışında hiçbir farklı ilişki biçimini kabul etmeyeceğini söylüyor. İki zıt bakış açısı. İlişkilerimizin temeli de ne yazık ki burada yatıyor. Önümüzdeki dönemde de böyle devam edecek" dedi.

EN BÜYÜK FIRSATI 1975'TE KAÇIRDIK

AB'ye üyelik konusunda 1975 yılında çok önemli bir fırsatın kaçtığını anlatan Yenel, şöyle devam etti:

“Soğuk Savaş döneminde büyük bir hata yapıldı ve onun sonucunu hala yaşıyoruz. 1974 Kıbrıs çıkarmasından sonra Yunanistan üyelik için AB’ye başvurdu. Ama biz aynı şeyi yapmadık. Halbuki o zamana kadarki dış politikamızın temelinde de bu tip birliklere üye olmak vardı. 1975’te onlar başvurduğunda biz de bunu yapsaydık, soğuk savaş ortamında çok farklı bir neticeyle karşılaşırız. Ama biz 1987 yılında başvurduk. Komisyonun Türkiye’yle ilgili raporu 2.5 yılda hazırlandı. 1989 yılında bize dediler ki, ‘Siz üye olmaya ehilsiniz ama şu anda değil.’ O günden bugüne AB ile ilişkilerimiz inişli çıkışlı bir seyir izliyor. Sonuç olarak AB ile makas çok açıldı, ilişkiler neredeyse kopmak üzere. Alt düzeyde teknik toplantılar yapılıyor ama bunlar bir neticeye varmıyor. Eğer daha demokratik bir yapıya kavuşursak belki bir ilerleme olabilir. Ama bu da sınırlı olacaktır. Belki duymak istemeyeceksiniz ama üyeliği unutmak gerekir. Bunun kültürel, coğrafi, tarihi, dini boyutları var. Ama en önemli nüfus boyutu. AB’deki yapılar nüfusa bağlıdır ve siz 85 milyonluk bir ülkeyse, Almanya’nın haklarına sahip olacaksınız. Bu da AB’de istenmeyen bir durum. O bakımdan eğer Türkiye AB’ye üye olarsa AB’nin yapısının değişmesi sayesinde olabilecektir.”

SÜRDÜRÜLEBİLİR BİR İLİŞKİ KURMALIYIZ

“Önümüzdeki dönemde Türkiye’nin üyelik hedefinden vazgeçmeyelim ama üyeliği de beklemeyelim” diyen Yenel, sözlerini şöyle sürdürdü: “Sürdürülebilir, sıkıntısı olmayan, gerginliği olmayan bir ilişki içine girmemiz lazım. Vize muafiyetinde bizim adım atmamız gerekiyor. 6 kriteri daha yerine getirirsek topu AB sahasına atarız. Gerekli şartlar sağlanırsa bir yıl içinde onay verilebilir. Soğuk savaş dönemine batı bizi kabul etti sandık. Ama sadece bize ihtiyaç duyduklarında yakınlaşmışlar. O bakımdan Türkiye’de hangi iktidar olursa olsun, AB ile düzgün ilişkiler içine girmemiz gerektiğini düşünüyorum. Onun dışında fazla bir şey beklemememiz lazım. AB’den yararlanacağımız çok unsur var. Ama bunu eşit olarak yapmalıyız. Hukukun üstünlüğü ve demokrasi için AB’ye ihtiyacımız olmamalı. Biz üyeliği bir kenara koyup, ticari alanda, vizeler konusunda, diyalog konusunda yakın ilişki içine girelim. Biz üyelikten vazgeçsek bile ilişkilerden vazgeçmeyeceğiz ki. Ticari ilişkimiz devam edecek. Ama üyelik diye kendi kafamıza idfiks olarak sokarsak kendimize zararımız dokunuyor. Bu kompleksten kurtulmamız lazım.”

AB NORMLARINA UYUM VAZGEÇİLMEZ HEDEFİMİZ

ESİAD Yönetim Kurulu Başkanı Sibel Zorlu da, AB üyeliğini ve her alanda AB normlarına uyumu Türkiye’nin vazgeçilmez hedefi olarak gördüklerini ifade ederek, “Türkiye-AB ilişkileri uzun ve köklü bir geçmişe sahip. AB ile ortaklık ilişkisinin kurulması 60 yıl, gümrük birliğinin oluşturulması 28 yıl, üyelik müzakerelerinin başlaması ise 18 yıl öncesine dayanıyor. Katılım süreci bakımından Türkiye’yi “the most senior candidate country” olarak tanımlamak son derece uygun. Bu ifade

aslında hem bir sitem içeriyor hem de her iki tarafın vazgeçilmez ortaklığını anlatıyor. AB sürecini ve AB'ye uyumu, ülkemizin her alanda gelişmesi bakımından önemli bir çıpa olarak görüyoruz. Esas itibarıyla, üyelik hedefi doğrultusunda gerçekleştirilen uyum çalışmaları, adalet, özgürlük ve güvenlik, yargı ve temel haklardan, çevre, gıda güvenliği, taşımacılık, tüketicinin ve sağlığın korunması, rekabet politikasına kadar, pek çok alanı kapsıyor” dedi.

İLİŞKİLERİMİZ GÜÇLENEREK SÜRMELİ

AB ile Türkiye arasındaki ilişkilerin çok yönlü olarak devam etmesinin önemine işaret eden Zorlu, sözlerini şöyle tamamladı:

“Önümüzdeki dönemde, mevzuat uyum çalışmalarına geri dönülmesini, AB ile aramızda somut, yapıcı ve tutarlı adımlar atılmasını ümit ediyoruz. Özgürlük, demokrasi, eşitlik, hukukun üstünlüğü ve insan haklarına saygı değerleri üzerine kurulu Avrupa Birliği ile ilişkilerimizin güçlenerek sürdürülmesini ülkemiz için stratejik bir hedef olarak görüyoruz. Bu düşüncelerle ‘Birlikte Daha Güçlü’ sloganıyla Avrupa Günü’nü kutluyorum.”

Sertifika No: Q-140005

